

4 Ιουνίου 2015

Γνωριμία με όσες σύγχρονες μορφές του ορθοδόξου μοναχισμού [Γερόντισσα Μακρίνα Βασσοπούλου (1921-1995)]

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη](#)

Φωτο:aoratospolemostheblog0.wordpress.com

Η Γερόντισσά μας, κατά τους χρόνους της διαποιμάνσεως της Μονής, ακολουθώντας την παράδοσι των αγίων Πατέρων, οι οποίοι, όπως διασώζεται στις διηγήσεις των Γεροντικών, «παρέβαλλον αλλήλοις» προς πνευματική οικοδομή, επισκεπτόταν με πολύ ζήλο ψυχής σύγχρονες όσες μορφές της μοναχικής πολιτείας, που διακρίνονταν τόσο για την θεόπνευστη και απλανή διδασκαλία

τους, όσο και για την αγιότητα του βίου τους.

Μετά το 1967 με μοναχές της η Γερόντισσα επισκέφθηκε την Ιερά Μονή της Παναγίας, στην περιοχή Κλεισούρα της Καστοριάς, για να λάβη την ευχή και την ευλογία της Οσίας ασκήτριας Γερόντισσας Σοφίας Χοτοκουρίδου (1883-1974), την οποία προσφάτως η Ορθόδοξη Εκκλησία με πατριαρχική συνοδική πράξι κατέγραψε και συναρίθμησε στο Αγιολόγιό της ορίζοντας η μνήμη της να τιμάται την 6^η μηνός Μαΐου. Η αγία Γερόντισσα Σοφία, ζώσα σε διαρκή επικοινωνία με την Παναγία, επεδίδετο σε υπεράνθρωπη άσκησι, προσεποιείτο την διά Χρίστον σαλή και συμβούλευε όλους όσους την επισκέπτονταν και ιδιαιτέρως τους νέους ανθρώπους να προσέχουν το θέμα της αγνότητας. Για όλη αυτήν την εν σκληραγωγία και ασκήσει ζωή της το Παράκλητο Άγιο Πνεύμα της δώρισε τα χαρίσματα της διοράσεως, της προοράσεως και της θαυματουργίας.

Η αγία Σοφία υποδέχθηκε με πολλή αγάπη την Γερόντισσα και την νουθέτησε στα θέματα του πνευματικού αγώνα, αλλά και της μοναχικής πολιτείας και της διακονίας των ψυχών που έρχονται στην Μονή. Χαρακτηριστικώς συμβούλευσε την Γερόντισσα να προτρέπη όλους τους ανθρώπους να κάνουν καθαρή εξομολόγησι: «Εσύ έχεις Μοναστήρι και κοίταξε, θα δώσης λόγο, αν έρχονται άνθρωποι και δεν τους μιλάς για να γνωρίσουν τον Χριστό. Θα τους λες όπως καθαρίζουν τα σπίτια τους, τις γωνιές και τις τρυπούλες και βγάζουν τα σκουπίδια, έτσι να καθαρίζουν και την ψυχή τους. Να κάνουν καθαρή εξομολόγησι, να τα βγάζουν, να καθαρίζουν το σπίτι της ψυχής τους».

Για να ενισχύση την πίστι των παρευρισκομένων στην ευλογημένη εκείνη συνάντησι, όπως συνήθιζε, διηγήθηκε την θαυμαστή χειρουργική επέμβασι, που της έκανε η Παναγία και οι Άγιοι, τον Σεπτέμβριο του 1967, και τους έδειξε με την αγία απλότητά της την σταυροειδή ουλή στο σώμα της.

Αναχωρώντας η Γερόντισσα Μακρίνα είχε μία σαλπούλα και την έβαλε με ευλάβεια στην πολύ κυρτωμένη πλάτη της Οσίας, που αναπαύθηκε και της ευχήθηκε: «Όπως με σκέπασες, έτσι να σε σκεπάση ο Άγγελός σου και η Παναγία με την σκέπη Της». Η Γερόντισσα χρησιμοποιούσε πάντοτε τις διδαχές της αγίας Σοφίας, όταν νουθετούσε τους ανθρώπους.

Κατά την ίδια περίοδο, μετά το 1967, ο μακαριστός Γέρων π. Φιλόθεος Ζερβάκος (1884-1980) επισκέφθηκε δύο φορές την Μονή μας, η οποία του προσέφερε την δέουσα υποδοχή και φιλοξενία, όταν ευρέθη στην περιοχή για λόγους ποιμαντικής διακονίας. Η Γερόντισσα συνωμίλησε εκτενώς μαζί του και ωφελήθηκε από τους χαριτοβρύτους λόγους και τις πνευματικές εμπειρίες του. Η Γερόντισσα τιμούσε επίσης για την πνευματικότητα και την θεολογική και δογματική του κατάρτισι τον π. Αθανάσιο Μυτιληναίο (1927-2006) εκ της Ιεράς Μονής Κομνηνείου Στομίου

Λαρίσης, τον οποίο επισκέφθηκε το 1979 για να πάρη την ευχή του. Πνευματικά τέκνα του π. Αθανασίου έφερναν ως ευλογία στην Μονή μας ομιλίες του, τις οποίες η Γερόντισσα συχνά χρησιμοποιούσε στις συνάξεις της αδελφότητας. Έτρεφε δε βαθιά εκτίμησι για την μεγίστη προσφορά του στην Ορθόδοξη Εκκλησία, καθώς ο μακαριστός π. Αθανάσιος, όπως πολλάκις μας έλεγε η ίδια, δεν εφείδετο κόπων και μόχθων, περιορίζοντας στο ελάχιστο την προσωπική του ανάπαυσι, προκειμένου να διακονή τον Θείο λόγο.

Τον Σεπτέμβριο-Οκτώβριο του έτους 1981 νοσηλεύθηκε επί ένα μήνα στο νοσοκομείο των κληρικών (Ν.Ι.Κ.Ε.) στην Αθήνα ο μακαριστός Γέρων π. Εφραίμ Κατουνακιώτης (1912-1998), ο οποίος έπασχε από χρόνια δερματική πάθησι των ποδιών. Το γεγονός αυτό έγινε γνωστό στους εκκλησιαστικούς κύκλους και επειδή ο Γέρων δεν εξήρχετο από το Άγιον Όρος, έσπευσαν πολλές μοναστικές αδελφότητες, και από γυναικεία Μοναστήρια, να τον επισκεφθούν χάριν διδαχής και ευλογίας. Ο Γέρων συνοδευόταν από τον πρώτο του υποτακτικό, ιερομόναχο π. Ιωσήφ[1], ο οποίος τον βοηθούσε στην νοσηλεία και εκτελούσε χρέη «θυρωρού» στον θάλαμο, για να διατηρήται η ησυχία του ασθενούς. Η Γερόντισσα Μακρίνα με μερικές αδελφές μετέβησαν στο νοσοκομείο προκειμένου να επισκεφθούν τον π. Εφραίμ και απευθυνόμενες στον π. Ιωσήφ που ευρισκόταν στον διάδρομο, ζήτησαν άδεια να δούν για λίγο τον Γέροντα. Ο π. Ιωσήφ εισήλθε στον θάλαμο και πλησιάζοντας τον Γέροντα του ανακοίνωσε την άφιξι της Γερόντισσας Μακρίνας με τις μοναχές της. Η απάντησι του Γέροντος ήταν εμφαντική: «Διάπλατα τις πόρτες, παιδί μου!». Η Γερόντισσα εισήλθε με πολύ σεβασμό προς τον Γέροντα και με έκδηλη την αγάπη και την συγκίνησί της. Αφού πήραν την ευλογία του Γέροντος, αναχώρησαν.

Η στάσι αυτή της Γερόντισσας έκανε εντύπωσι στον π. Ιωσήφ, καθώς και η χαρά που έβλεπε στο πρόσωπο του Γέροντός του. Έτσι, όταν επέστρεψαν στο ασκητήριό τους στο Άγιον Όρος, τον ρώτησε από που απορρέει η αμοιβαία αυτή εκτίμησι. Ο Γέρων διηγήθηκε ότι συνάντησε για πρώτη φορά την Γερόντισσα Μακρίνα το έτος 1974 στην Θεσσαλονίκη, όταν τον επισκέφθηκε πάλι στο νοσοκομείο μαζί με την συνοδιά της. Είχε τότε εξέλθει ο Γέρων, μετά από τριανταοκτώ χρόνια στο Άγιον Όρος, λόγω δηλητηριάσεως (κυαμώσεως). Τον είχε εντυπωσιάσει τότε η σεμνή παρουσία της Γερόντισσας και το εν γένει μοναχικό ήθος της. Επιστρέφοντας κατόπιν στο κελλί του προσευχήθηκε θερμώς υπέρ αυτής και έλαβε «πληροφορία» ότι η Γερόντισσα Μακρίνα ευρίσκεται σε πολύ υψηλά πνευματικά μέτρα, όπως ο μακαριστός Γέρων Ιωσήφ ο Ησυχαστής.

Κάποια άλλη φορά, ο Γέρων Εφραίμ ο Κατουνακιώτης είδε, εν ώρα προσευχής υπέρ της αδελφότητός μας, δύο φωτεινές στήλες επάνω από το Μοναστήρι· έβλεπε με

πνευματικό τρόπο την προσευχή της Γερόντισσάς μας Μακρίνας και της μακαριστής Γερόντισσας Θεοφανούς, μητρός του Γέροντός μας. Τον Ιούλιο του 1990, κάποιος προσκυνητής του Αγίου Όρους ήλθε στο Μοναστήρι μας, για να συνομιλήσει με την Γερόντισσα. Η Γερόντισσα μαθαίνοντας ότι σκεπτόταν να επισκεφθεί τον Γέροντα Εφραίμ στα Κατουνάκια, του έστειλε ως μικρό δώρο λίγους ξηρούς καρπούς. Όταν ο Γέρων τους έλαβε, εκδήλωσε την μεγάλη του χαρά με ένα διάπλατο χαμόγελο, λέγοντας στον προσκυνητή: «Ένα άρωμα, παιδί μου, αυτή η Γερόντισσα!», αναφερόμενος στην καθαρότητα της καρδιάς της.

Η Γερόντισσα Μακρίνα ευλαβείτο πολύ και δύο άλλους συγχρόνους χαρισματούχους Γέροντες, τους μακαριστούς π. Πορφύριο Κausοκαλυβίτη (1906-1991) και π. Παΐσιο Αγιορείτη (1924-1994). Τον π. Πορφύριο επισκέφθηκε το 1984 στην Αθήνα, με σκοπό να του ζητήσει να «σταυρώσει» το χέρι της, όπου είχε πάθει κάταγμα, για να αποφύγει την επέμβαση, επικίνδυνη λόγω του διαβήτου της. Εκείνος δεν έδωσε σημασία στο θέμα της υγείας της, μόνο της ζήτησε τα ονόματα των αδελφών της συνοδίας της. Καθώς η Γερόντισσα τις κατωνόμαζε, ο Γέρων Πορφύριος με το διορατικό του χάρισμα της ανέλυε την ψυχή της κάθε μιας μοναχής. Τον χειμώνα του 1986 συνοδευόμενη από την Γερόντισσα Φεβρωνία της Ιεράς Μονής Τίμιου Προδρόμου Σερρών και άλλες μοναχές, επισκέφθηκε το Ιερό Ησυχαστήριο του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου στην Μεταμόρφωσι Χαλκιδικής, για να πάρουν την ευχή του Γέροντος Παΐσιου. Μόλις συναντήθηκαν, η Γερόντισσα Μακρίνα έβαλε στρωτή μετάνοια στον Γέροντα Παΐσιο και αμέσως και εκείνος έκανε το ίδιο. Ο Γέροντας δεν σηκωνόταν αν δεν προηγείτο η Γερόντισσα. Είχαν πνευματική επικοινωνία και ο καθένας αισθανόταν την πνευματική κατάσταση του άλλου. Η ταπεινοφροσύνη του Γέροντος Παΐσιου φάνηκε εξ άλλου και από τους λόγους, τους οποίους είπε λίγες στιγμές αργότερα αναφερόμενος στον Γέροντά μας, π. Εφραίμ: «Τι ήρθατε σε μένα, εσείς έχετε τον πρώτο λαχνό. Εγώ τι να σας πώ; Εσείς έχετε τις νουθεσίες από τον Γέροντά σας».

Η Γερόντισσα έτρεφε, επίσης, ιδιαίτερη ευλάβεια προς τον μακαριστό Γέροντα π. Ιάκωβο Τσαλίκη (1920-1991), τον οποίο επισκέφθηκε στην Ιερά Μονή του οσίου Δαυίδ στην Λίμνη Ευβοίας το 1988 και το 1990, συνοδευόμενη από μοναχές και λαϊκούς. Κατά την πρώτη επίσκεψη ο μακαριστός Γέρων ήταν πολύ άρρωστος, καθώς εκτός των άλλων ασθενειών τον ταλαιπωρούσε και ίλιγγος, και δεν κατέβηκε εκείνη την ημέρα στην Θεία Λειτουργία. Οι πατέρες της Μονής μας διαβεβαίωναν ότι ήταν αδύνατο να μας ιδεί. Η Γερόντισσά μας με ακράδαντη πίστι και παρρησία μας έλεγε: «Κάντε κομποσχοινάκι, θα βγή ο Γέροντας να μας δώσει την ευχή του». Όταν τελικώς ο μετέπειτα ηγούμενος της Μονής και νύν μακαριστός Γέρων π. Κύριλλος του είπε ότι τον ανέμενε η Γερόντισσα Μακρίνα με την συνοδιά της, με κόπο αλλά και με μεγάλη χαρά, ο Γέρων Ιάκωβος κατέβηκε,

μας καλωσώρισε και μας νουθετούσε επί πολλή ώρα όρθιος. Κάποια στιγμή απευθυνόμενος προς τους λαϊκούς ο Γέρων είπε χαρακτηριστικώς: «Εγώ, αν ήμουν στην θέσι σας, θα πήγαινα με τα πόδια κάθε πρωί στο Μοναστήρι να πάρω την ευχή της Γερόντισσας Μακρίνας και μετά θα πήγαινα στην δουλειά μου». Τέλος, κατευοδώνοντάς μας μέχρι την εξώπορτα, και ενώ εμείς ανεβήκαμε στο λεωφορείο για να φύγουμε, έψαλε: «Εκάθισεν Αδάμ απέναντι του Παραδείσου...»[2]

Κατά την δεύτερη επίσκεψί μας στην Ιερά Μονή του οσίου Δαυίδ το καλοκαίρι του 1990, ο Γέρων Ιάκωβος μας υποδέχθηκε με έκδηλο τον σεβασμό του προς την Γερόντισσα λέγοντας: «Η Γερόντισσα Μακρίνα δεν είναι μόνο δική σας Μητέρα είναι και δική μας Μητέρα και Μητέρα όλης της Εκκλησίας. Αν ήμουν στον Βόλο θα πήγαινα κάθε πρωί και θα της φιλούσα το χέρι, τόσο σεβασμό και ευλάβεια έχω στην Γερόντισσα Μακρίνα. Και κάθε πρωί που λειτουργούμε βγάζουμε μερίδα διά την Γερόντισσα Μακρίνα και τις αδελφές. Και αυτήν την μερίδα την παίρνει Άγγελος Κυρίου -τα πιστεύουμε αυτά!- και την πάει στον θρόνο του Θεού. Και προσευχόμεθα για τις ψυχές των ανθρώπων, για την Γερόντισσα Μακρίνα, τις μοναχές, για όλους τους ανθρώπους, για υγιείς, για πονεμένους και για τους αμαρτωλούς. Και Εκείνος, λοιπόν, δίδει την ευλογία Του». Στην Γερόντισσα ο π. Ιάκωβος ευχήθηκε ιδιαιτέρως: «Να σας δίνη υγεία, όσο θέλει ο Θεός, μέχρι να τελειώση η προθεσμία.

Εύχομαι καλόν Παράδεισο. Να συγκαταριθμηθής, Γερόντισσά μου, με την ιερά αδελφότητά σας μετά των φρονίμων Παρθένων». Ο Γέρων Ιάκωβος συνωμίλησε για αρκετή ώρα μαζί της για θαυμαστές πνευματικές του εμπειρίες και καταστάσεις της Θείας Χάριτος και όταν οι αδελφές φεύγοντας ζήτησαν την ευλογία του, εκείνος τις ευλόγησε με ένα Σταυρό, που του είχε στείλει κάποτε η Γερόντισσα ως δώρο.

«Μητέρα της Εκκλησίας»

Η Χάρις του Θεού, και μέσω του προσωπικού πνευματικού της αγώνα για την τελείωσι της ψυχής της, αξίωσε πράγματι την Γερόντισσα Μακρίνα να αναδειχθή σε Μητέρα, όχι μόνον της καθ' ημάς αδελφότητος, αλλά και σε «Μητέρα της Εκκλησίας», συμφώνως και με την ρήσι του διακριτικού Γέροντος π. Ιακώβου. Η ιερά αυτή Μάνδρα κάτω από την πεφωτισμένη διαποίμανσι της Γερόντισσας εγνώρισε άνθησι και, Θεία Προνοία, απετέλεσε συν τω χρόνω το ιερό φυτώριο για την ίδρυσι η ανασύστασι και άλλων Ιερών Μονών στην Ελλάδα, αλλά και στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και στον Καναδά.

Πρώτο, το 1974, ιδρύθηκε το έτερο μετόχι της Ιεράς Μονής Φιλοθέου Αγίου Όρους, η Ιερά Μονή Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Θάσο, και δώδεκα έτη αργότερα, το 1986, συστήθηκε μοναστική αδελφότητά στην Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρών από μοναχές που προέρχονταν ομοίως από την Μονή μας.

Έν συνεχεία, το 1995 ανασυνεστήθη η Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου στην Νάουσα και το 1996 ιδρύθηκε η Ιερά Μονή Παναγίας Γλυκοφιλούσης στην Ραψάνη Λαρίσης.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και στον Καναδά, από το 1989 και εξής άρχισαν να ιδρύωνται ελληνικά ορθόδοξα μοναστήρια με την ευλογία της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αμερικής και της Μητροπόλεως Καναδά και υπό την πνευματική καθοδήγησι του Γέροντός μας, π. Εφραίμ. Μοναχές από το Μοναστήρι μας ίδρυσαν πρώτη το 1989 την Ιερά Μονή Γενεσίου της Θεοτόκου στο Σάξονμπουργκ της Πενσυλβάνια (Saxonburg, PA) και το 1995 την Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου στο Γκολντενταϊντλ της πολιτείας Ουάσινγκτων (Goldendale, WA). Παραλλήλως, και τα δύο πρώτα αδελφά εν Ελλάδι Μοναστήρια, η Ιερά Μονή Αρχαγγέλου Μιχαήλ Θάσου και η Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρών, αξιώθηκαν να δώσουν με την σειρά τους, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Βόρειο Αμερική και στον Καναδά, νέες μοναστικές αδελφότητες, έχοντας στις πρώτες από αυτές ως αρχικό τους πυρήνα μοναχές που ξεκίνησαν την μοναχική τους πορεία από την Μονή μας.

Η μακαριστή πνευματική μας Μητέρα, όχι μόνον ανέθρεψε με τα μοναχικά ιδεώδη της ησυχαστικής παραδόσεως πλήθος μοναζουσών, αλλά και όταν με θυσιαστική προαίρεσι προσέφερε μοναχές από την αδελφότητά μας στην ιεραποστολή, παρακολουθούσε άγρυπνα τον αγώνα τους και την πρόοδο των νεοϊδρυθέντων Μοναστηριών, με τις συμβουλές και τις ολόθερμες προσευχές της. Το 1992, παρά τα προβλήματα της υγείας της, ταξίδεψε στην Αμερική, στην πολιτεία Πενσυλβάνια, προκειμένου να επισκεφθή την μακαριστή Γερόντισσα Ταξιαρχία (1938-1994) και να ενισχύση την εκεί πρώτη μοναστική αδελφότητα. Η Γερόντισσα Ταξιαρχία ήταν πολύ ευλογημένη και ενάρετη μοναχή, προικισμένη από τον Θεό με πολλά χαρίσματα, τα οποία καλλιέργησε με τον γνήσιο πνευματικό της αγώνα και

μέσα από αυτόν μπόρεσε να ευεργετήσει πολλούς ανθρώπους. Τον αγώνα τον καλόν διανύσασα, κατέλιπε μνήμην οσίας Γερόντισσας και παράδειγμα τελείας υπακοής, υπομονής στις δοκιμασίες και αυταπαρνήσεως, που απέρρεε από την αληθινή αγάπη προς τον Θεόν και προς τον πλησίον.

Κατά την διάρκεια του αεροπορικού ταξιδιού της πάνω από τον Ατλαντικό ωκεανό η Γερόντισσά μας έκανε θεωρία της ευσπλαγχνίας του Θεού, με αφορμή το δέος που της προκάλεσε η θέα της απεραντοσύνης του ουρανού και του ωκεανού: «Όπως η θάλασσα και ο ουρανός δεν έχουν τέλος, έτσι και η ευσπλαγχνία του Θεού είναι ατελείωτη... Και όση η εύσπλαγχνία του Θεού, τόση πρέπει να είναι και η υπομονή του ανθρώπου, ατελείωτη...». Στην Αμερική έζησε εκ του σύνεγγυς τον αγώνα για την μεταλαμπάδευσι της ορθοδόξου μοναχικής παραδόσεως και πολύ ευφράνθηκε η ψυχή της βλέποντας και τα μικρά παιδιά ακόμη να μαθαίνουν εξ απαλών ονύχων να ασκούν την «ευχή».

Ασθένεια

Κατά τα μέσα του έτους 1987 η Γερόντισσα προσεβλήθη από καρκίνο του εντέρου. Πριν χειρουργηθή, μετέβη με μεγάλη ευλάβεια και πίστι στην Κρήτη, στα Ρούστικα Ρεθύμνου, για να την σταυρώση ο ιερέυς π. Σταύρος Τσαγκαράκης με το Τίμιο Ξύλο. Βίωσε τότε εντόνως την θαυματουργική ενέργεια του Τιμίου Σταυρού, διά του οποίου αισθάνθηκε να συρρικνούνται ο καρκίνος. Χειρουργήθηκε στο Λονδίνο συνοδευόμενη από τον Γέροντά μας, π. Εφραίμ, την αδελφή Εφραιμία και την μακαριστή αδελφή Μακρίνα, πρώην προϊσταμένη στο νοσοκομείο «Ευαγγελισμός». Η Γερόντισσα είχε πάρει μαζί της την εικόνα των Αγίων Αναργύρων, παλαιά ευλογία του Γέροντος Ιωσήφ του Ησυχαστού.

Ο κανονισμός του νοσοκομείου δεν επέτρεπε συνοδούς τις βραδινές ώρες. Η Γερόντισσα, επειδή η ίδια δεν γνώριζε την αγγλική γλώσσα και δεν μπορούσε μόνη της να συνεννοηθή, παρακαλούσε την Παναγία να φωτίζει τις νοσοκόμες και να τις στέλλη, όταν χρειαζόταν βοήθεια μετά την νάρκωσι και την εγχείρησι. Την νύκτα μετά την επέμβασι, αλλά και επί, αρκετές νύκτες, η Γερόντισσα δεχόταν την επίσκεψι των Αγίων Αναργύρων, που εμφανίζονταν με λευκές ιατρικές στολές. Ήταν μελαμποί, μιλούσαν στην αραβική γλώσσα και κρατούσαν στα χέρια τους λευκά μανδηλάκια βοηθώντας την να βγάξη μετεγχειρητικώς τα πτύελα. Η Γερόντισσα αρχικώς δεν είχε αντιληφθή ποιοι ήταν οι ιατροί που την διακονούσαν και παρακάλεσε τον Γέροντα και τις αδελφές να τους αναζητήσουν για να τους

ευχαριστήσουν, δίδοντάς τους κάποια ευλογία ως δώρο για όλη την βοήθεια που της προσέφεραν. Όμως, η περιγραφή των δύο ιατρών από την Γερόντισσα δεν ταίριαζε με τους ιατρούς που εργάζονταν σε εκείνο το νοσοκομείο. Τότε αντελήφθησαν όλοι ότι ήταν θαύμα των Αγίων Αναργύρων Κύρου και Ιωάννου, η μνήμη των οποίων ετιμάτο εκείνη την ημέρα.

Η Γερόντισσα είδε ακόμη δύο νέες γυναίκες, ως αδελφές νοσοκόμες, που φορούσαν λευκές στολές και λευκά σκουφάκια και όχι θαλασσιά, όπως στο εκεί νοσοκομείο. Ήταν όρθιες στο κάτω μέρος της κλίνης και με το γλυκύ βλέμμα τους την παρηγορούσαν. Όταν η Γερόντισσα διερωτήθηκε ποιές να είναι, άκουσε στην διάνοιά της μία φωνή που της έλεγε ότι είναι ο Άγγελος της ψυχής της και ο Άγγελος του Μεγάλου Σχήματος. Ο Άγγελος της ψυχής μάλιστα την πληροφόρησε ότι δεν θα την έπαιρνε ακόμη, αλλά μετά από επτά χρόνια.

Καθ' όλην την διάρκεια της παραμονής της, των δεκαεπτά ημερών, στο νοσοκομείο δοκίμασε μέν τον ανθρώπινο πόνο στην ασθένεια, αλλά δεν της έλειψε και η θεία παρηγορία. Αισθανόταν ένα απαλό αεράκι, όπως διηγείτο, να δροσίζει το πρόσωπό της και να την ανακουφίζει. Ζούσε ένα ουράνιο μεγαλείο στην ψυχή της. Παραλλήλως αισθανόταν τις προσευχές των ανθρώπων για την αποκατάστασι της υγείας της· όπως έλεγε χαρακτηριστικώς, περνούσαν νοερώς όλοι από εμπρός της σαν να ήταν ένα τάγμα. Πριν επιστρέψουν στην Ελλάδα, η Γερόντισσα Μακρίνα επισκέφθηκε μαζί με τους συνοδούς της τον μακαριστό Γέροντα π. Σωφρόνιο Σαχάρωφ (1896-1993) στην Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Τιμίου Προδρόμου στο Έσσεξ της Αγγλίας. Ο Γέρων Σωφρόνιος τους υποδέχθηκε με πολλή εγκαρδιότητα και η φιλοξενία τους εκεί ήταν αβραμιαία.

Οσιακή τελευτή

Όταν πλησίαζε η συμπλήρωσι των επτά ετών από την εγχείρησι της Γερόντισσας, ενθουσιωμένη τον λόγο του Αγγέλου της ψυχής, άρχισε να λέει ότι πλησίαζε ο καιρός της εκδημίας της. Σε μία από τις συνάξεις μας ανέφερε ότι είδε την μακαριστή Γερόντισσα Ταξιάρχια να την πλησιάζει για να την πάρει. Στην ερώτησί μας αν την πλησίαζε με γρήγορο ή αργό βηματισμό απάντησε, «με γρήγορο». Σε μία άλλη σύναξι μας είπε ότι είδε να την συνοδεύει κάπου ένας νεανίας. Καθώς βάδιζαν συνάντησαν ένα κανδηλάκι που τρεμόσβηνε και τελείωνε το λαδάκι του. Η Γερόντισσα έσπευσε να συμπληρώσει το λάδι και να το ανάψει, αλλά ο συνοδός της την εμπόδισε λέγοντας ότι «τελειώνει» το λάδι του και πληροφορώντας την ότι

εννοούσε το λαδάκι του κανδηλιού της ζωής της.

Παλαιά επιθυμία της Γερόντισσάς μας ήταν να αξιωθή να προσκύνηση την Τιμία Ζώνη της Παναγίας. Όταν πληροφορήθηκε την έξοδο της Τίμιας Ζώνης από την Ιερά Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους εξέφρασε την επιθυμία της να την προσκυνήσει. Η Τιμία Ζώνη αφίχθη στο Μοναστήρι, όπου της επιφυλάχθηκε η προσήκουσα υποδοχή. Η Γερόντισσα με έκδηλη την συγκίνησή της και με πολλή ευλάβεια και κατάνυξι μετέφερε στα χέρια της το ιερό κειμήλιο στο Καθολικό της Μονής, στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου, το προσκύνησε και είπε: «Τώρα που ήρθε η Τιμία Ζώνη, θα φύγω». Μετά από δεκαπέντε ημέρες εκοιμήθη οσιακώς.

Την εβδομάδα πριν από την κοίμησής της είπε σε μία από τις μεγαλύτερες αδελφές, την αδελφή Εφραιμία, κατά την ώρα που της έπλενε τα πόδια, «αυτά τα πόδια σε λίγες μέρες θα είναι μέσα στο χώμα». Κατά τις τελευταίες ημέρες επικοινωνούσε τηλεφωνικώς με πολλούς ανθρώπους γνωστούς της, τους προσκαλούσε στο Μοναστήρι και τους έδιδε τις τελευταίες συμβουλές της, χαρίζοντας και κάτι από το κελλί της ως ευλογία.

Την περίοδο αυτή, λόγω της καρδιακής της ανεπάρκειας, είχε δυσκολία στην αναπνοή. Τα βράδια που η κατάστασής της επιδεινωνόταν έβλεπε από την εικόνα της Παναγίας της Γοργοϋπηκού, που υπάρχει στο κελλί της, να βγαίνει μία παιδούλα με πλεξούδες σε ηλικία δώδεκα ετών, να την πλησιάζει και να την σκεπάζει. Καθώς την κοίταζε, υποχωρούσε η δυσκολία της και έτσι μπορούσε να αποκοιμηθή. Η Γερόντισσα δεν το είχε αναφέρει αυτό σε κανένα και δεν άφηνε καμμία αδελφή να μένει στο κελλί της, για να μη χάσει αυτή την ουράνια συντροφιά της Παναγίας. Κάποιο βράδυ η αδελφή Εφραιμία, ανησυχώντας για την δύσπνοια που παρουσίαζε, σύρθηκε αθόρυβα στον καναπέ του κελλιού της και όταν κάποια στιγμή η Γερόντισσα σηκώθηκε και την είδε, την επέπληξε και ακουσίως της φανέρωσε ότι λόγω της παρουσίας της στερήθηκε εκείνο το βράδυ την επίσκεψη της Παναγίας.

Η ημέρα της Κοιμήσεως της Γερόντισσας ήταν η Κυριακή των Αγίων Πατέρων, 22-5/4-6 του έτους 1995. Εκείνη την ημέρα λόγω της ασθενείας της δεν μετέβη στην εκκλησία. Το μεσημέρι παρ' όλη την δυσκολία σηκώθηκε, κατευώδωσε μερικούς φιλοξενούμενούς μας και αποσύρθηκε πάλι στο κελλί της. Κατά την 1:30 το μεσημέρι πέρασαν από το κελλί της οι αδελφές που διακονούσαν την εβδομάδα εκείνη στο μαγειρείο, η αδελφή Μαρία (νυν Γερόντισσα της Ιεράς Μονής Παναγίας Γλυκοφιλούσης στην Ραψάνη Λαρίσης), η αδελφή Χρυσοβαλάντου και η δόκιμος Χρυσανγή (νύν αδελφή Ακυλίνα). Μαζί τους κάθισε και μία από τις μεγαλύτερες αδελφές, η αδελφή Νεκταρία. Η Γερόντισσα, καθιστή στην καρέκλα, άρχισε την συζήτησι περί θανάτου. Αναφέρθηκε στην εν ουρανοίς συνοδιά μας, στον Γέροντα

Ιωσήφ τον Ησυχαστή, στον πρώτο πνευματικό της, και κατωνόμασε τις αδελφές που είχαν ήδη κοιμηθή. Μετά από λίγο έφυγαν οι αδελφές Χρυσοβαλάντου και Χρυσανγή και έμεινε η Γερόντισσα με τις άλλες δύο. Κάθισε στον καναπέ και, επειδή άρχισε να αισθάνεται πόνο, ζήτησε από την αδελφή Μαρία να την τρίψει στην πλάτη επάνω από τα ρούχα, ενώ παραλλήλως η μεγαλύτερη αδελφή ετοίμαζε το κρεβάτι της.

Μετά τις 2:00 η Γερόντισσα πήγε να ξαπλώσει, αλλά σε λίγο ανασηκώθηκε λόγω της δυσφορίας που ένοιωθε. Η αδελφή Νεκταρία προσφέρθηκε να σηκώσει ψηλότερα τα μαξιλάρια, για να ανακουφισθή. Αισθάνθηκε κάπως καλύτερα και ζήτησε από τις αδελφές να αποσυρθούν και να επανέλθουν κατά τις 4:00 το απόγευμα. Η αδελφή Μαρία μετά από μιάμιση περίπου ώρα άκουσε μία φωνή που την ξύπνησε λέγοντας ότι η Γερόντισσα δεν είναι καλά. Σηκώθηκε αμέσως και με ένα ποτήρι χυμό, που πάντα ευχαριστούσε την Γερόντισσα, κατέβηκε στο κελλί της, όπου συνάντησε την αδελφή Μακρίνα, η οποία την ενημέρωσε ότι η Γερόντισσα δεν αισθανόταν καλά. Η Γερόντισσα ήπια δύο γουλιές μόνο από το χυμό, που της προσέφερε η αδελφή Μαρία. Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι όταν η Γερόντισσα Μαρία, κατά κόσμον Μαρίνα, ήταν δεκατριών ετών και είχε έλθει για να φιλοξενηθή στο Μοναστήρι κατά το διάστημα από 17 Ιουλίου μέχρι και τον Δεκαπενταύγουστο, αισθάνθηκε έντονη αγάπη προς την μοναχική ζωή· όταν συμπληρώθηκαν οι μέρες της φιλοξενίας της, έκλαιγε, διότι δεν ήθελε να φύγει. Η Γερόντισσα της είπε, «δεν θα μείνης τώρα, αλλά στα δεκαεπτά σου χρόνια θα έρθης». Επειδή όμως η Γερόντισσα ήταν πάντοτε φιλάσθενος, η μικρή Μαρίνα της είπε με παράπονο, «τότε δεν θα ζήτε», κι εκείνη της απάντησε, «δεν θα έχω πεθάνει, αλλά εσύ θα μου κλείσης τα μάτια!».

Ήδη είχαν αρχίσει να εμφανίζονται οι πνεύμονες υγρό που ακουγόταν στην αναπνοή της Γερόντισσας. Εντός ολίγων λεπτών έφθασαν στο κελλί η αδελφή Μυροφόρα και η αδελφή Νεκταρία, η οποία παρέμεινε συνεχώς κοντά στην Γερόντισσα και της σφράγισε εν τέλει τα μάτια. Η αδελφή Σιλουανή, η ιατρός της Μονής, μέτρησε την πίεση της Γερόντισσας· ήταν είκοσι δύο, της έδωσε ένα υπογλώσσιο και της χορήγησε οξυγόνο. Στο διάστημα αυτό ειδοποιήθηκαν και οι υπόλοιπες αδελφές. Άλλες άρχισαν Παράκλησι στην Θεοτόκο και άλλες έσπευσαν να βοηθήσουν. Η Γερόντισσα ήταν σιωπηλή και ανέπνεε με πολλή δυσκολία. Το πρόσωπό της ήταν εντόνως ροδαλό και είχε αρχίσει η εφίδρωση. Η πίεση εξακολουθούσε να ανεβαίνει και σε λίγο ζήτησε από την αδελφή Μακρίνα να καλέσει τον εφημέριο της Μονής μας, π. Ιωσήφ, για να την σταυρώσει με την Αγία Λόγχη και με άγια Λείψανα. Ήταν ο τελευταίος λόγος που είπε.

Εντός ολίγου έφθασε και ο παθολόγος ιατρός της Μονής, κ. Νικόλαος

Μπαλδιμτσής, ο οποίος διέγνωσε οξύ πνευμονικό οίδημα με αρτηριακή πίεσι απροσδιόριστη. Προσπάθησε με καρδιακές μαλάξεις να βοηθήσει, αλλά το καρδιογενές σοκ ήταν μη αναστρέψιμο και μετά από λίγο η Γερόντισσα κατέληξε, γεγονός που τεκμηριώθηκε με ηλεκτροκαρδιογράφημα. Η Γερόντισσα είχε ήδη παραδώσει την αγία της ψυχή.

Κατά τις στιγμές αυτές η αδελφή Μακρίνα προσπαθούσε να επικοινωνήσει τηλεφωνικώς με τον σεβαστό Γέροντά μας, ο οποίος ήταν στην Αμερική, για να τον ενημερώσει για την κατάσταση της Γερόντισσας. Κατά την διάρκεια της επικοινωνίας ειδοποιήθηκε η αδελφή ότι η Γερόντισσα κοιμήθηκε. Στην είδηση της εκδημίας της ο Γέροντας εξέφρασε με πεποίθηση ότι «η Γερόντισσα ανεβαίνει ολόλαμπρη και ανεμπόδιστη από τα τελώνια στον θρόνο του Χριστού». Επιστρέφοντας η αδελφή Μακρίνα στο κελλί της μακαριστής Μητρός μας και ασπάζομένη το ιερό της μέτωπο, που ήταν ιδρωμένο, αισθάνθηκε ευωδία.

«Την αιετάραχον θάλασσαν, του βίου διαδραμούσα, τώ του Κυρίου λιμένι προσέδραμε τη πίστει»**[5]** η μεταστάσα Γερόντισσά μας. Το σεπτό σκήνωμά της παρέμεινε στο Καθολικό της Μονής επί τρεις ημέρες μέχρι την Εξόδιο Ακολουθία και την ταφή. Κατά την διάρκεια της αναγνώσεως του ιερού Ψαλτηρίου ετελούντο Τρισάγια υπό των προσερχομένων Ιεραρχών, Ηγουμένων, Ιερομονάχων και Ιερέων τόσο του Αγίου Όρους όσο και άλλων Ιερών Μονών και περιοχών της Ελλάδος. Κατέφθαναν επίσης Γερόντισσες και μοναχές από διάφορα Μοναστήρια και πλήθη λαϊκών αδελφών, για να ασπασθούν την οσιωτάτη Μητέρα μας, άνθρωποι περίλυποι και ενδάκρυες που είχαν ευεργετηθεί από τις προσευχές, τις νουθεσίες και τις συμβουλές της.

Στο οσιακό πρόσωπο της μακαριστής Γερόντισσάς μας, που αναπαυόταν, είχε εντυπωθή η εκ Θεού μακαρία ειρήνη. Παρευρίσκετο εν Αγίω Πνεύματι ανάμεσά μας δίδοντας στις ψυχές μας θεία παρηγορία και χάρι. Από τους οφθαλμούς μας έρρεαν ησύχως άφθονα τα δάκρυα που επήγαζαν από τα αισθήματα λύπης και χαράς, πένθους και Αναστάσεως και που ανεξηγήτως εναλλάσσονταν στις καρδιές μας. Πράγματι αυτές τις η μέρες και τις νύκτες και εν συνεχεία καθ' όλο το τεσσαρακονθήμερο που ακολούθησε, βιώσαμε εν σιωπή την πνευματική εμπειρία της χαρμολύπης, όπως την αναφέρουν οι Άγιοι Πατέρες και Ασκητές της Εκκλησίας μας. Η πνευματική αυτή κατάσταση ήταν δωρεά του Θεού διά των ευχών της οσιωτάτης Μητρός μας προς παραμυθίαν και ενίσχυσίν μας.

Η Εξόδιος Ακολουθία ετελέσθη την Τρίτη 24^η-5/ 6^η-6 και μετά την ταφή παρετέθη τράπεζα αγάπης στην Μονή για όλους τους παρευρισκομένους, εις μνήμην της αοιδίμου Μητρός μας. Πλήθος μοναχών και λαϊκών κατέκλυσαν τις ημέρες αυτές την Ιερά Μονή και φιλοξενήθηκαν σε αυτήν, αποτίοντες έτσι εμπράκτως φόρο

τιμής και αγάπης, και κατευοδούντες την διδάσκαλο, την ευεργέτιδα και την Μητέρα προς την αιώνιον πατρίδα εις συνάντησιν του Νυμφίου, Όν ηγάπησεν.

Σημειώσεις:

- 1.** Πρόκειται για τον διάδοχο του Γέροντος Εφραίμ του Κατουνακιώτου στο Ιερό Ησυχαστήριο του Οσίου Εφραίμ του Σύρου στα Κατουνάκια, στην έρημο του Αγίου Όρους.
- 2.** Δοξαστικόν των Στιχηρών του Εσπερινού της Κυριακής της Τυρινής, σε ήχο πλ. β'.

Πηγή: Γερόντισσα Μακρίνα Βασσοπούλου (1921-1995), *Λόγια Καρδιάς», Έκδοση Ιεράς Μονής Παναγίας Οδηγήτριας, Πορταριά Βόλου, 2012.*